

Intervju:

Vad gör en doktorand i Biblioteks- och Informationsvetenskap?

Linnéa Stenson & Eva Tornbjær

Olle Sköld, doktorand i biblioteks- och informationsvetenskap vid Institutionen för ABM, Uppsala universitet. Masterexamen i arkivvetenskap från masterprogrammet i ABM och magisterexamen i litteraturvetenskap, Lunds universitet.

Foto: Sandra Sköld Chiriac

Hur skulle du beskriva ditt forskningsämne för någon som befinner sig utanför ABM-sektorn?

Jo, elektroniska spel i olika varianter syns ju lite varstans nu för tiden. Många människor tycker det är underhållande och meningsfullt att spela spel; man umgås med vänner därigenom, man låter sig utmanas genom att lösa de problem som spelen erbjuder och man försjunkar i de historier som spelen berättar, och så vidare. Elektroniska spel är kort sagt en vittomfattande och intressant kulturform kopplad till en stor nöjesindustri — och som ett sådant fenomen är det viktigt att det finns strategier för att spara och dokumentera spel.

Hur ska man då gå tillväga för att se till så att forskare, speltillverkare och en intresserad allmänhet idag och i framtiden kommer kunna ta del av äldre spel och annat spelrelaterat material, för att på så vis få möjlighet att beforska och förstå spelmediets betydelse och utveckling genom åren? Det-är frågan som jag hoppas kunna hjälpa till att lösa via min forskning. Mer specifikt är jag intresserad av att undersöka hur onlinegemenskaper av spelare skapar och lagrar kunskap och dokumentation om och av spelen de spelar, samt

ta reda på hur spelargemenskaperna därigenom kan bistå arkivläggandet av det spel och den spelkultur som de är en del av.

Varför sökte du dig till forskningen från första början?

Nej, men jag är en ganska nöjesdriven människa och det föll sig helt enkelt så att just nöjet (eller snarare det förväntade nöjet) drev mig till forskningen. Forskningsjobbet innebär ju bland annat att läsa och skriva, att ställa frågor och försöka lista ut hur det förhåller sig med något visst, att diskutera egen och andras forskning med kollegor — det tyckte jag verkade kul helt enkelt.

Du har ju gjort en intressant resa i och med att du har en masterexamen i arkivvetenskap, men forskar inom biblioteks- och informationsvetenskap. Vilka likheter och skillnader ser du mellan det biblioteks- och informationsvetenskapliga ämnet och det arkivvetenskapliga?

Det finns ju såklart både likheter och skillnader av många olika slag mellan arkivvetenskap och B&I, men något som förenar ämnena är ett intresse för frågor som rör exempelvis anskaffning av material; hur detta material ska hållas ordnat och sökbart; hur man på bästa sätt når ut till och bistår sina användare, samt hur man bestämmer vilket material som man ska göra sig av med och vilket man ska spara. Trots att arkiv- och biblioteksverksamhet skiljer sig åt ligger det mig nära till hands att tänka att ämnenas gemensamma engagemang i dylika ämnen har sin grund i att vissa grundläggande sysslor är nödvändiga – och därmed intressanta att beforska – på informationsförsörjande institutioner som dessa.

För att säga något kort om vad som skiljer ämnena åt så skulle jag nog våga påstå att en högre andel av den arkivvetenskapliga forskningen uppehåller sig vid frågor som ligger arkivverksamheten nära. Forskare inom B&I har med hjälp av det informationsvetenskapliga paraplyet, intresset för hur kunskap genereras och sprids, med mera, ganska kraftigt expanderat antalet och typen av ämnen som faller inom ramarna för disciplinen. Det är en utveckling som jag ser positivt på.

Hur ser en vanlig dag på jobbet ut för dig?

En vanlig dag på jobbet ser *exakt* ut så här: jag anländer till institutionen — träffar mer morgonpigga kollegor — tar kaffe — kollar mailen och planerar dagens sysslor. Om jag ska undervisa eller handleda så förbereder jag det. Om jag arbetar med avhandlingen så kan det arbetet bestå av att läsa eller söka litteratur, skriva, eller att jobba med materialet som jag samlat in i den för tillfället aktuella studien. Kanske deltar jag senare i ett seminarium då en forskare antingen från institutionen eller från ett annat lärosäte lägger fram sin forskning för diskussion; kanske ägnar jag tid åt att granska en artikel åt en tidskrift eller åt ett bokprojekt.

Vad gjorde du innan du började forska?

När jag läste ABM-mastern i Lund arbetade jag som "studentvakt" på ett av universitetsbiblioteken. Den lite märkliga yrkestiteln till trots bestod arbetsuppgifterna i huvudsak av att arbeta i lånedisken och i boksalarna. Efter examen från ABM-mastern fick jag jobb i ett forskningsprojekt på ämnet Informationsvetenskap vid Åbo Akademi och sedan som adjunkt i arkivvetenskap på ABM-mastern i Lund.

På vilket sätt har du hjälp av dina tidigare erfarenheter?

Biblioteksjobbet var bra eftersom man fick pejl på vad som kanske kan betraktas som en av de mest grundläggande processerna i biblioteksverksamheten, dvs. den vardagliga interaktionen med användare. Arbetsspassen på biblioteket var späckade av utlåning och eftersökning av litteratur samt återkommande inblickar i användarens vardagliga sysslor, besvär och framgångar på biblioteket. Jag insåg här att just denna typ av erfarenhet av användarnas tillvaro är en bra barometer på vad som fungerar bra och mindre bra i verksamheten.

Vidare så är det ju inte förvånande att erfarenheterna från arbetet vid Åbo Akademi och ABM-mastern i Lund har visat sig vara mycket värdefulla på forskarutbildningen. Innan jag blivit doktorand hade jag fått pröva på många sysslor som har att göra med forskning, administration och utveckling av kurser, undervisning, et cetera. Det har varit ovärderligt.

Vad är det roligaste med ditt jobb?

Det roligaste med mitt jobb existerar någonstans mellan de enskilda sysslorna i sig och den variation som arbetet innebär. Jag tycker det är riktigt kul att prata om forskning — andras såväl som egen —, att skriva och läsa, undervisa och handleda; och vips, ibland när man har ledsnat på det ena momentet har man sådan tur att det finns tillfälle ägna sig åt det andra.

Vad är mest utmanande?

När det gäller forskningen: att balansera mellan att använda sin intuition, att inkorporera och gå i dialog med tidigare forskning, och att låta det som man hittar i sin empiri komma till god användning. När det gäller undervisning: hm, troligen att planera och genomföra ett moment som samtidigt ger studenterna möjlighet att skapa en god grundläggande förståelse av ämnet i fråga, men som samtidigt också väcker funderingar och ansluter till kommande kursinslag på ett bra sätt. Knivigt, knivigt.

Har du några tips för andra som vill forska?

Om man vill söka till forskarutbildningen är det viktigt att ha bra uppsats i ryggen och ett intressant (och genomförbart) förslag till avhandlingsämne. För att veta när det finns doktorandtjänster att söka är det självklart bra att hålla koll på de aktuella institutionernas hemsidor. Det bästa tipset om man vill ha reda hur man går tillväga för att söka till forskarutbildningen, hur det går till när ansökningar vägs mot varandra och så vidare, är emellertid att kontakta personen som är ansvarig för forskarutbildningen på den plats man är sugen på att söka till. De vet vad som gäller.

En fråga som vi ställer till alla, har du någon "skämsbok"? En bok du gillar men inte helt vill tala högt om? Vilken är det och varför?

Under tjugo år av peppad simultan konsumtion av både bra och dålig popmusik, tv-spel, sci-fi och mer dammiga grejor som Almqvist och Dickens och Doyle och Mann med mera har jag nog lyckats spåka den mesta skam ur kroppen när det gäller sådant här, men, tja, vad ska vi ta? Jag minns att jag verkligen gillade den första hälften av "DaVinci-koden". Och sedan läser jag Dickens "A Christmas Carol" varje år. Och så är boken som jag nog läst flest gånger i mitt liv Howard Pyles "The Merry Adventures of Robin Hood". Är något av detta pinsamt? Take your pick.